

DATOS IDENTIFICATIVOS

Didáctica da lingua e a literatura infantil

Materia	Didáctica da lingua e a literatura infantil			
Código	V51G110V01404			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Ciga Tellechea, Elena			
Profesorado	Ciga Tellechea, Elena			
Correo-e	elena.cigatellechea@ceu.es			
Web				
Descrición xeral	A materia trata de aproximarse ó coñecemento do proceso de adquisición da linguaxe, e aprender a crear e programar estratexias didácticas que acompañen o desenvolvemento da linguaxe oral como medio de expresión e de comunicación, así como tamén a aproximación á lingua escrita a partir da maduración neuromotora e da exercitación dos mecanismos que interveñen no acto de ler e de escribir, atendendo ó papel da literatura infantil nos seus aspectos oral e escrito.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.		
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.		
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.		
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.		
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva.		
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.		
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión.		
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.		
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.		
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas nos estudantes.		
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.		

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer os fundamentos lingüísticos, psicolingüísticos e didácticos da aprendizaxe da lingua.	B1 B2	C42

Coñecer a literatura infantil.		B1 B3
Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas da comunidade autónoma.		B3
Coñecer o currículo escolar das linguas		B1 B3
Coñecer o proceso da aprendizaxe da linguaxe escrita e da súa ensinanza.		B1 B2 B6 B7
Organizar e planificar estratexias metotodolóxicas para a ensinanza da comunicación oral.	A2 A3 A4	B1 B2 B6 B9
Ser capaz de identificar os nenos con problemas de linguaxe oral e escrita e saber, así mesmo, orientar os seus pais.		B11

Contidos

Tema	
O DESARROIO DA COMUNICACIÓN (ORAL)	- A complexidade da linguaxe coma instrumento de comunicación. - Diferenzas individuais na adquisición da linguaxe. - A adquisición da linguaxe dos 3 aos 6 anos. -...
A FALA E CONCIENCIA FONOLÓXICA	- O uso e a reflexión sobre a lingua. - Actividades que facilitan a reflexión metalingüística.
A LINGUAXE ESCRITA	- Escritura e lingua escrita. - A lingua escrita, sistema de comunicación. - A lingua oral e a lingua escrita. -...
A APRENDIZAXE DA LECTURA E A ESCRITURA	- Que é ler? Que é escribir? - Descrición evolutiva do coñecemento da lectura e da escritura: fases da aprendizaxe da lectura e fases da aprendizaxe da escritura.
A ENSINANZA DA LECTOESCRITURA	Os métodos de ensinanza da lectura e escritura: - Métodos sintéticos. - Métodos analíticos.
A LITERATURA INFANTIL	- Por que a literatura? - Que literatura para as primeiras idades? - Unha escola habitada pola literatura. - Selección de libros infantís.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	16	32	48
Seminario	10	20	30
Traballo tutelado	16	32	48
Traballo tutelado	6	0	6
Traballo	5	10	15
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Introducción xeral sobre a materia, a metodoloxía e o desenvolvemento do curso, e sobre a avaliación.
Lección maxistral	Exposición evolutiva dos contidos que constitúen o "corpus" da materia por parte do profesor no contexto da aula, así como o establecemento das bases ou directrices das actividades que deben desenvolver os estudantes.
Seminario	Nos seminarios se ampliarán os contidos tratados nas sesións maxistrais, propoñendo e comentando actividades que ilustren os temas con maior profundidade o con novas perspectivas.
Traballo tutelado	O estudante realiza exercicios ou proxectos no contexto da aula baixo a supervisión e dirección do profesor. As actividades ou exercicios poden ser realizados en pequenos grupos e a súa corrección poderase levar a cabo ben de forma oral, ben de forma escrita sobre o correspondente material de apoio.

Traballo tutelado	O estudante realiza exercicios no contexto da aula baixo a supervisión e dirección do profesor. As actividades ou exercicios poden ser realizados en pequenos grupos e a súa corrección poderás levar a cabo ben de forma oral, ben de forma escrita.
-------------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O profesor prestará atención personalizada ós alumnos tanto no tempo de tutoría establecido no seu despacho (de forma presencial ou por medio do teléfono) como a través do correo electrónico, e igualmente nos traballos de aula. Nesta atención personalizada, o profesor escoitará as opinións e suxerencias do alumno, orientará as súas propostas e esclarecerá as dúbidas que surxan sobre as tarefas nas que está a traballar ou sobre un asunto calquera relacionado coa materia.
Traballo tutelado	O profesor prestará atención personalizada ós alumnos tanto no tempo de tutoría establecido no seu despacho como a través do correo electrónico, e igualmente nos traballos de aula. O profesor orientará e esclarecerá as dúbidas que surxan sobre as tarefas nas que está a traballar ou sobre un asunto calquera relacionado coa materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Lección maxistral	Terase en conta a actitude e interese dos alumnos durante as sesións maxistras sobre os respectivos puntos evolutivos de contido da materia.	10	A4		
Traballo tutelado	Consistirá na avaliación dos traballos realizados nos pequenos grupos de traballo.	25			
Traballo	Consistirá na avaliación dos traballos realizados nos pequenos grupos de traballo.	25	A2 A3 A4	B6 B11	C42
Exame de preguntas obxectivas	A avaliación farase por un examen escrito, que constará dun número de preguntas sobre os temas tratados na aula ou contidos no programa da materia. A cada pregunta atribuiráselle unha calificación proporcional ó número total de preguntas. Para a calificación final, terase así mesmo en conta o traballo obrigatorio realizado polo alumno ó longo do curso, a asistencia e a participación no tempo lectivo.	40	B1 B2 B3 B6 B7 B11		

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para aprobar a materia e calcular a media co resto de cualificacións, cómpre obter, cando menos, unha puntuación concreta esixida no exame final. Concretarase ao longo do cuadrimestre.

Aquelles alumnos que no alcancen el porcentaje de calificación mencionado anteriormente serán evaluados en la segunda edición del mes de julio. Asimismo, aquellos alumnos que, por causas justificadas al inicio del curso académico, no puedan asistir regularmente a las clases teóricas y prácticas deberán, obligatoriamente, realizar las mismas actividades y tareas que sus compañeros de asistencia, y en el mismo plazo señalado o fijado para ese propósito. Las ausencias injustificadas que superen el 20% del total de la asistencia docente darán lugar a la realización de una prueba escrita de dificultad específica con carácter compensatorio. La prueba escrita final tendrá lugar en la fecha oficialmente establecida por el Centro.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Bigas, M. y Correig, M., **Didáctica de la lengua en la educación infantil**, Síntesis, 2008
 Corro, C. y Real, N., **La formación de lectores literarios en la Educación Infantil**, Octaedro, 2019
 Fons, M. y Palou, J., **Didáctica de la lengua y la literatura en educación infantil**, Síntesis, 2016
 Guzmán, F., Navarro, M. y García, E., **Escritura y lectura en educación infantil. Conceptos, secuencias didácticas y evaluación**, Pirámide, 2015

Bibliografía Complementaria

- Álvarez Mellado, E., **Anatomía de la lengua: historias, curiosidades y porqués del idioma**, Vox, 2016
 Aparici, M. e Igualada, A., **El desarrollo del lenguaje y la comunicación en la infancia**, Editorial UOC, 2018
 Centelles, J., **El abrazo de la literatura. Itinerarios lectores para infantil y primaria**, GRAÓ, 2020
 Cerrillo Torremocha, P.C. y Sánchez Ortiz, C., **El cancionero popular infantil en educación**, Síntesis, 2018
 Colomer, T., **Andar entre libros. La lectura literaria en la escuela**, Fondo de cultura económica, 2006
 Duran, T., **Álbumes y otras lecturas. Análisis de los libros infantiles**, Octaedro, 2009
 López Valero, A. y Encabo Fernández, E., **Fundamentos didácticos de la lengua y la literatura**, 2ª edición actualizada y revisada, Síntesis, 2013

Martín Vegas, R.A., **Recursos didácticos en lengua y literatura. Volumen 1: El desarrollo del lenguaje en la educación infantil**, Síntesis, 2015

Rodari, G., **Gramática de la fantasía. Introducción al arte de contar historias**, Planeta, 2020

Vicente Mateu, J.A. y Vicente Ruíz, P.A., **Enseñar y aprender lengua**, Síntesis, 2013

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Didáctica da expresión plástica e visual/V51G110V01502

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil/V51G110V01102

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Comunicación: Lingua española/V51G110V01101

Comunicación: Lingua galega/V51G110V01201

Outros comentarios

Os estudantes desta materia de Educación Infantil deberán dominar o feito esencial da articulación de fonemas (fonética articuladora), as bases que sustentan as gramáticas do castelán e do galego, así como tamén as súas normas de correcta expresión oral (ortoloxía) e de corrección e intelixibilidade escritas (ortografía e caligrafía).